

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: **R.**, s. r. o., Z., IČO: X., zastúpený: JUDr. M. V., advokát, Advokátska kancelária V. &., s. r. o., X., proti žalovanému: **Z.M.**, N., IČO: X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: **Z.E.**, s. r. o., K., IČO: X., obaja zastúpení: JUDr. M. Š., advokát, G., **o zaplatenie 180.917,67 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn.: 11Cb 207/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. júla 2010, č. k.: 1 Cob 283/2009-208, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky v napadnutej časti rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. júla 2010, č. k.: 1 Cob 283/2009-208 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 8. júla 2010, č. k.: 1 Cob 283/2009-211 **z r u š u j e** a v rozsahu zrušenia mu vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 2. júna 2009, č. k.: 11Cb 207/2007-166 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 132,59 Eur titulom zmluvnej pokuty, vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 12.544,58 Eur.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvého stupňa 21. augusta 2007 od žalovaného domáhal zaplatenia 5.450.326,-- Sk s príslušenstvom, titulom zmluvnej pokuty na základe Dohody o urovnaní z 20. júna 2003.

Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 585 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1a 2, § 544 ods. 1 a 2,

§ 100, § 101 Občianskeho zákonníka a uviedol, že žalobca v súlade s čl. II. bod 1 dohody o urovnaní posúdil moment vzniku nároku na zaplatenie 7.500.000,-- Sk od právoplatnosti rozhodnutia Z.M. o umiestnení stavby č. ZB 2004/X./UR/X./PL, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. septembra 2004, na základe ktorého bolo vydané 14. februára 2005 stavebné povolenie č. ZB 2005-04/X./G/X./Gš povoľujúce stavbu "spojovacie vedenie X.-X.-Z. B.". Ďalej uviedol, že táto stavba prechádza lokalitou K., z čoho žalobca vyvodil, že ide o prvé územné rozhodnutie týkajúce sa lokality K. a mal za to, že bola splnená odkladacia podmienka uvedená v čl. II. bod 1 dohody o urovnaní, a preto mu vznikol nárok na zaplatenie sumy 7.500.000,-- Sk v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia Z.M., ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. 09. 2004. Poukázal na to, že na základe stavebného povolenia zo 24. januára 2000 č. 2000-X./X./G/X./VL/X.H bola povolená stavba trafostanice, ktorá bude slúžiť pre zásobovanie elektrickou energiou rodinných domov II. etapy stavby "O.S." a bude pripojená 22 kV prípojkou na existujúce káblové vedenie 22 kV linky č. X.. Podľa projektu stavby č. z. X. účelom stavby spojovacie vedenie X., X. je zabezpečiť zvýšenie spoľahlivosti dodávky elektrickej energie z navrhovaného spojovacieho poľa vzdušných VN liniek X-X., pre lokalitu obytný súbor S. v k. ú. Z., ktorý bude napájaný novým káblovým vedením. Súčasne sa predpokladá zvýšený odber elektrickej energie pre obytný súbor S. na cca 2,5 MW.

Ďalej poukázal na záväzné nariadenie Z.M. č. 2/2006, ktorým bola vyhlásená záväzná časť územného plánu zóny Z. – K. a na znenie ods. B7 bod 7.4 územného plánu zóny Z. - K..

Súd prvého stupňa konštatoval, že medzi účastníkmi bol sporným výklad odkladacej podmienky uvedenej v článku II. bod 1 dohody o urovnaní. Uviedol, že obsah dohody o urovnaní bol medzi účastníkmi dohodnutý po vzájomných rokovaníach, a preto výklad odkladacej podmienky nemožno posudzovať podľa výkladu toho, kto jej formuláciu použil ako prvý. Obsah tejto podmienky preto posúdil tak, že uložená povinnosť zaplatiť 7.500.000,-- Sk, je splnená do uplynutia jedného mesiaca od vydania akéhokoľvek prvého územného rozhodnutia, stavebného povolenia alebo vodoprávneho povolenia, ktoré bude vydané od podpisu dohody o urovnaní, a ktoré sa bude týkať hospodárskeho alebo iného využitia pozemku nachádzajúceho sa v lokalite K.. Uviedol, že z predložených listinných dôkazov vyplýva, že stavba líniovej stavby spojovacieho elektrického vedenia X.-X. súvisela s posilnením napájania elektrickej energie lokality S., ktorá síce bola realizovaná aj na pozemkoch nachádzajúcich sa v lokalite K., avšak svojim hospodárskym účelom mala slúžiť na napájanie elektrickou energiou pre lokalitu S. a až na základe schváleného

územného plánu zóny Z. - K. bude po nevyhnutných úpravách napájaná elektrickou energiou aj lokalita K..

Vyslovil názor, že až schválením územného plánu zóny K. vydaným vo forme všeobecne záväzného nariadenia M.Z.M. č. 2/2006 z 13. septembra 2006, bola splnená odkladacia podmienka upravená v článku II. bod 1 dohody o urovnaní. Uviedol, že žalovaný bol povinný do jedného mesiaca od 13. septembra 2006 zaplatiť žalobcovi sumu dohodnutú v dohode o urovnaní (7.500.000,-- Sk), teda do 13. októbra 2006. Podľa názoru súdu prvého stupňa žalovaný sa dostal do omeškania, len so zaplatením sumy 1.331.500,-- Sk, ktorú uhradil až dňa 16. októbra 2006, teda s omeškaním 3 dní, a preto priznal žalobcovi zmluvnú pokutu v dohodnutej výške zo sumy 1.331.500,-- Sk od 13. októbra 2006 do 16. októbra 2006, čo predstavuje 3.994,50 Sk (132,59 Eur) a vo zvyšku žalobu zamietol. Rovnako zamietol žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania zo zmluvnej pokuty s odôvodnením, že zmluvná pokuta je paušalizovanou náhradou škody predstavujúcou sankciu za porušenie zmluvnej povinnosti na úroky z omeškania a úroky sú zákonnou sankciou za porušenie povinnosti, a preto nie je možné priznať sankciu zo sankcie.

Súd prvého stupňa námietku premlčania zo strany žalovaného posúdil ako nedôvodnú, nakoľko žaloba bola podaná na súde osobne 21. augusta 2007 a po prvýkrát mohol žalobca svoj nárok uplatniť 14. októbra 2006, z čoho vyplýva, že nárok žalobcu bol uplatnený na súde v trojročnej premlčacej lehote.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 180.785,09 Eur a nahradiť mu trovy prvostupňového konania na účet právneho zástupcu v sume 16.990,03 Eur. Vo zvyšku žalobu zamietol. Uviedol, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením. Uznesením z 8. júla 2010, č. k.: 1 Cob 283/2009-211 odvolací súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania na účet právneho zástupcu v sume 13.895,28 Eur.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca

sa žalobou doručenou súdu prvého stupňa 21. augusta 2008 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu zmluvnú pokutu vo výške 5.450.326,-- Sk a to na tom skutkovom základe, že jeho právny predchodca spoločnosť H., s. r. o., uzavrela 20. júna 2003 so žalovaným dohodu o urovnaní, v ktorej okrem iného, bola v čl. II. bod 1 dohodnutá i zmluvná pokuta na zabezpečenie záväzku žalovaného zaplatiť žalobcovi (resp. jeho právnenému predchodcovi) pohľadávku vo výške 7.500.000,-- Sk v lehote 1 mesiaca od vydania akéhokoľvek prvého územného rozhodnutia, stavebného povolenia alebo vodoprávneho povolenia vydaného po podpise zmluvy, ktorý sa bude týkať pozemku nachádzajúceho sa v lokalite K. v Z.. Uviedol, že žalovaný svoj záväzok síce splnil, avšak s omeškaním, preto mu vzniklo právo na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Odvolačí súd konštatoval, že súd prvého stupňa vyčerpávajúco zistil skutkový stav veci a odvolací súd pri svojom rozhodovaní z takto zisteného skutkového stavu aj vychádzal, pričom bral na zreteľ i to, čo uviedli právni zástupcovia účastníkov pred odvolacím súdom. Uviedol, že samotné skutkové zistenia neboli medzi účastníkmi sporné. Žiaden z účastníkov nespochybnil právny základ sporu a to právo na zaplatenie zmluvnej pokuty dohodnutej pre prípad omeškania so splnením peňažného záväzku dohodnutého v dohode o urovnaní. Problematickým zostal výklad čl. II. bod 1 a 2 tejto dohody, spočívajúci predovšetkým v tom, že pokiaľ právny zástupca žalobcu tvrdil, že právo na zaplatenie zmluvnej pokuty mu vzniklo vydaním akéhokoľvek územného rozhodnutia, stavebného povolenia alebo vodoprávneho povolenia, dotýkajúceho sa pozemkov, ktoré prechádzajú cez pozemky nachádzajúce sa v lokalite K., a ktoré bude slúžiť aj pre výstavbu v lokalite K., tak právny zástupca žalovaného tvrdil, že stavebné povolenie, od ktorého si žalobca svoje právo odvodzuje, síce prechádzalo aj pozemkami zóny K., avšak v čase jeho vydania výlučne slúžilo pre zabezpečenie posilnenia dodávky elektrickej energie pre obytný súbor S.. Poukázal na znenie čl. II. bod 1 Dohody o urovnaní, z ktorého vyplýva, že žalovaný sa zaviazal zaplatiť právnenému predchodcovi žalobcu 7.500.000,-- Sk do jedného mesiaca od vydania akéhokoľvek prvého územného rozhodnutia, stavebného povolenia alebo vodoprávneho povolenia, ktoré bude vydané od podpisu tejto dohody, a ktoré sa bude týkať pozemku, ktorý sa nachádza v lokalite K. v Z., pričom hranice lokality K. sú farebne vyznačené v Urbanistickej štúdii mestskej časti priloženej v prílohe č. 1 ako neoddeliteľná súčasť tejto dohody. Z druhej vety tohto článku a bodu, vyplýva dojednanie, že ak splatnosť sumy 7.500.000,-- Sk nastane až po 1. januári 2004, tak sa žalovaný zaviazal zaplatiť právnenému

predchodcovi žalobcu aj úrok z omeškania vo výške 8% ročne z uvedenej sumy za podmienok obsiahnutých v čl. II. bod 3 uvedenej dohody o urovnaní. Ďalej v čl. II. bod 2 Dohody o urovnaní bolo dohodnuté, že ak mestská časť poruší svoju povinnosť zaplatiť sumu 7.500.000,-- Sk v lehote uvedenej v bode 1 tohto článku, je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy.

Odvolačí súd ďalej poukázal na skutočnosť, ktorá vyplynula z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa, že 28. júla 2004 bolo pod č. ZB 2004/X./UR/X./PL vydané rozhodnutie, ktorým žalovaný, ako príslušný stavebný úrad v 1. stupni vydal rozhodnutie o umiestnení líniovej stavby "Spojovacie vedenie X – X. - Z.", na základe ktorého vydal dňa 14. 02. 2005 stavebné povolenie pod č. ZB 2002-04/X./G/X./Gš, ktorým bolo povolené Z., a. s., so sídlom V. vykonať rekonštrukciu existujúceho elektrického vedenia. Vyslovil názor, že vyššie uvedené rozhodnutie je také rozhodnutie, ktoré zakladá právo žalobcu na uplatnenie zmluvnej pokuty podľa čl. II. bod 2 dohody o urovnaní. Uviedol, že v samotnej dohode o urovnaní, nie je bližšie špecifikované, o aké konkrétne rozhodnutie má ísť, naopak *expressis verbis* je uvedené, že lehota na zaplatenie žalovaným odsúhlasenej dlžnej sumy (7.500.000,-- Sk) sa počíta odo dňa vydania akéhokoľvek prvého územného, stavebného alebo vodoprávneho povolenia vydaného po podpise Dohody o urovnaní. Odvolací súd zaujal názor zhodný s názorom žalobcu, že jeho právo na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty mu vzniklo dňom 16. októbra 2004 a to vo výške, ako si ju uplatnil žalobou. K tomuto záveru ho priviedlo i to, že z Územného plánu Z. - K. z augusta 2006 vyplýva, a to z jeho časti 7.4. označenej ako zásobovanie elektrickou energiou, že nedávno bolo zriadené a uvedené do prevádzky 22 kV káblové spojovacie pole č. X.-X. medzi TS 72-3 a TS II. S., ktoré sice pri vydaní rozhodnutia o umiestnení líniovej stavby a následnom vydaní stavebného povolenia malo najskôr slúžiť pre účely zásobovania elektrickou energiou práve uvedenej lokality, ale počítalo sa s ňou aj pri využití stavebnej činnosti v lokalite K..

Odvolačí súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobcovi nepatrí právo i na zaplatenie úroku z omeškania z uplatnenej istiny, ktorá je zmluvnou pokutou, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 9,5 % ročne. Uviedol, že zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov práva, ktorých účelom je prinútiť dlžníka splniť si svoju povinnosť riadne a včas. Zmluvná pokuta je vlastne prevenciou (alebo by mala byť) pred

porušovaním povinností. Ide teda o sankciu, ktorá zmluvnej strane hrozí pri nesplnení si svojich povinností. Na rozdiel od úroku z omeškania, ktorý je sankciou zákonnou, zmluvná pokuta, ako sankcia, musí byť účastníkmi zmluvného vzťahu písomne dohodnutá, inak je neplatná, čo vyplýva z ust. § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka s odchýlkami obsiahnutými v ust. § 300 až § 302 Obchodného zákonníka. Vyslovil názor, že uplatňovanie úroku z omeškania, teda sankcie, zo zmluvnej pokuty, ktorá je tiež sankciou, za porušenie zmluvnej povinnosti, nie je možné. Aj keď z ustanovení žiadneho zákona nevyplýva zákaz uplatňovania úroku z omeškania aj zo zmluvnej pokuty, podľa názoru odvolacieho súdu, bolo by v rozpore s duchom zákona priznať úrok z omeškania aj zo zmluvnej pokuty, teda sankciu zo sankcie.

O trovách prvostupňového konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, ktorým v zamietajúcej časti zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 180.785,09 Eur a nahradiť mu trovy prvostupňového konania v sume 16.990,03 Eur podal žalovaný dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí ako vecne správne. Zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Dovolateľ ako dovolací dôvod uviedol, že konanie na odvolacom súde je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., žalovanému sa postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., pričom napadnutý rozsudok je v rozpore s čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

Dovolateľ k vade konania na odvolacom súde v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. uviedol, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu, ktorý bol

súdom prvého stupňa zistený správne. Odvolací súd bez toho, aby doplnil dokazovanie alebo aby zistil nové skutočnosti, rozhodol v rozpore s výrokom súdu prvého stupňa. Uviedol, že odvolací súd neodôvodnil, prečo tak urobil a z rozhodnutia to vôbec nevyplýva.

Uviedol, že splatnosť pohľadávky žalobcu bola založená uplynutím jedného mesiaca odo dňa schválenia územného plánu zóny Z. – K., ktorý bol schválený 13. septembra 2006, nakoľko sa jednalo o prvé rozhodnutie týkajúce sa územia K.. Až do schválenia predmetného územného plánu nebolo možné na pozemkoch v území K. začať s výstavbou obytných objektov ani napájaním tejto lokality na elektrickú energiu. Žalobca uvedené plnenie bez výhrad prijal a pred, či po uhradení pohľadávky u žalovaného neuplatňoval ani nepožadoval zaplatenie zmluvnej pokuty. Zároveň ani pred schválením územného plánu zóny z 13. septembra 2006, nevyzval žalovaného na plnenie pohľadávky, čo mal urobiť, pokiaľ podľa jeho názoru bol žalovaný s omeškaním so splnením záväzku. Neurobila tak ani spoločnosť H.. Až po takmer jednom roku od prijatia plnenia podal žalobca žalobu na súd, pričom svoj nárok odvodzuje, že splatnosť sumy 7.500.000,-- Sk nastala uplynutím jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia žalovaného o umiestnení stavby č. ZB2004/X./UR/X./PL, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. septembra 2004. Uviedol, že odvolací súd uvádza, že jeho názor je zhodný s názorom žalobcu, pričom tento záver neopiera o nijaké právne posúdenie veci ani o zistený skutkový stav. Rozhodnutie o umiestnení stavby právoplatné 15. septembra 2004 sa týkalo umiestnenia líniovej stavby „Spojovacie vedenie X.-X.-Z.. V danom prípade sa nejednalo o novú stavbu, ale účelom bola rekonštrukcia a doplnenie už existujúcej stavby elektrického vedenia a napojenia. Ešte na základe stavebného povolenia z 24. januára 2000 č. 2000-99/X./G/X./VL/X.H bola povolená stavba trafostanice, ktorá slúžila pre zásobovanie elektrickou energiou rodinných domov II. Etapy stavby „O.S.“. Nad obytným súborom v lokalite S. realizovala spoločnosť I., a. s., personálne prepojená so žalobcom i spoločnosťou H., ďalšiu výstavbu bytových objektov. Pôvodné elektrické vedenie napojené na vyššie uvedenú trafostanicu nebolo dostatočné pre poskytovanie dodávky pre nové obytné jednotky. Z uvedeného dôvodu, najmä pre potreby spoločnosti I., a. s., za účelom výstavby realizovanou touto spoločnosťou došlo na základe územného rozhodnutia, právoplatné 15. septembra 2004 a stavebného povolenia z 14. februára 2005 k rekonštrukcii a doplneniu pôvodné elektrického vedenia (v tom čase bolo napojené na jednu trafostanicu vo vlastníctve H.) a jeho napojenie na ďalšiu trafostanicu, pričom niektoré úseky pôvodného vedenia sa demontovali a boli

vybudované nové, ktoré viedli i cez pozemok nachádzajúci sa v lokalite K., avšak bez toho, aby sa zmenil účel výstavby elektrického vedenia, ako aj jeho využitia, ktorý nadväzuje na pôvodnú stavbu a slúžil výlučne pre potreby lokality S.. Túto skutočnosť žalovaný preukázal predloženými listinnými dôkazmi. Dovolateľ poukázal na projektovú dokumentáciu – Projekt stavby pre vydanie územného rozhodnutia č. z. X., názov stavby: Z., spojovacie vedenie X.-X., na základe ktorej bolo vydané územné rozhodnutie právoplatné 15. septembra 2004, ako i stavebné povolenie z 14. februára 2005. Z územného rozhodnutia, stavebného povolenia ani projektovej dokumentácie nevyplýva, že by v čase ich vydania počítalo s využitím stavby elektrického vedenia aj v lokalite K., ale práve naopak sa výslovne v projekte uvádza účel využitia tejto stavby len pre lokalitu S.. Podľa dovolateľa je týmto preukázané, že predmetná stavba elektrického vedenia sa v čase vydania územného rozhodnutia právoplatného 15. septembra 2004 nijako netýkala lokality K., ale len lokality S.. S uvedenými dôkazmi sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí nevysporiadal, rozhodol v rozpore s nimi, preto podľa dovolateľa je konanie na dovolacom súde postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci:

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na skutkový stav zistený súdom prvého stupňa, avšak výrok odvolacieho súdu je protichodný bez toho, aby svoj právny záver akokoľvek odôvodnil resp. zopakoval alebo vykonal ďalšie dokazovanie, ktoré by dokázalo nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Záver odvolacieho súdu, bez vykonaného dokazovania, že pri vydaní rozhodnutia o umiestnení líniovej stavby a následnom vydaní stavebného povolenia sa so stavbou elektrického vedenia počítalo aj pri využití stavebnej činnosti v lokalite K., je v absolútnom rozpore s vykonanými dôkazmi a odvolací súd dospel k nemu svojvoľne bez riadneho odôvodnenia. Ani územné rozhodnutie z roku 2004, ani stavebné povolenie z roku 2005, ani príslušná projektová dokumentácia takéto tvrdenie neobsahujú, pričom ani na základe týchto rozhodnutí nebolo možné stavbu elektrického vedenia využívať pre lokalitu K., nakoľko museli byť splnené dve podmienky, a to schválenie územného plánu zóny K. a vykonanie nevyhnutných opráv na elektrickom vedení.

Dovolateľ k inej vade konania pred odvolacím súdom ďalej uviedol, že odvolací súd nesprávne postupoval, keď nekonal s vedľajším účastníkom v rozsahu jeho procesných práv

v zmysle O. s. p. Odvolací súd na pojednávaní 17. júna 2010 ani 8. júla 2010 neuviedol do zápisnice prítomnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, neumožnil vyjadriť sa k veci samostatne v mene vedľajšieho účastníka, nevyzval ho na prípadné doplnenie dokazovania. Nedoručil právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka rovnopis rozsudku, v rozpore s týmto bola na rozsudku vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia. Dovolateľ k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. uviedol, že odvolací súd vychádzal zo správne a dostatočne zisteného skutkového stavu pred súdom prvého stupňa, avšak zistený skutkový stav nesprávne vyhodnotil. Uviedol, že podľa názoru odvolacieho súdu, základnou otázkou bolo posúdenie, či územné rozhodnutie právoplatné 15. septembra 2004, je takým rozhodnutím, ktoré by zakladalo právo žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty. Podľa dovolateľa ide o nesprávne právne posúdenie otázky, aké zákonné podmienky musia byť splnené pre vznik nároku na zmluvnú pokutu. Nárok na zmluvnú pokutu vzniká porušením zmluvnej povinnosti, nemohol byť preto založený rozhodnutím stavebného úradu, tak ako to konštatuje odvolací súd. Odvolací súd nerieši a nedáva odpoveď na otázky: či vôbec došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovaným, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovaným, o akú zmluvnú povinnosť sa jednalo, akým spôsobom k porušeniu došlo. Zároveň odvolací súd neuviedol podľa akého právneho predpisu vec posúdil, nie je zrejmé, či vec posúdil podľa Obchodného alebo Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že odvolací súd nesprávne konštatoval, že v samotnej dohode o urovnaní nie je bližšie špecifikované, o aké rozhodnutie má ísť. Naopak je uvedené, že lehota na zaplatenie žalovaným odsúhlasenej sumy, sa počíta odo dňa vydania akéhokoľvek prvého územného, stavebného alebo vodoprávneho povolenia vydaného po podpise Dohody o urovnaní. Dovolateľ uviedol, že v dohode o urovnaní je výslovne uvedené, že predmetné prvé územné rozhodnutie, stavebné alebo vodoprávne povolenie vydané po podpise Dohody o urovnaní musí spĺňať podmienku, a to že sa musí týkať pozemku, ktorý sa nachádza v lokalite K. v Z.. Uviedol, že napriek spornosti výkladu ustanovení dohody o urovnaní medzi účastníkmi konania, odvolací súd pri rozhodovaní neaplikoval ust. § 35 Občianskeho zákonníka upravujúce výkladové pravidlá. Vôľu konajúcich osôb odvolací súd vyložil za použitia svojoľnej úvahy nemajúcej základ v platnom právnom poriadku, a ktorá zároveň zakladá porušenie práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 Dohovoru a práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy. Odvolací súd neodôvodnil, prečo nesprávny výklad vôle konajúcich osôb vykonaný súdom prvého stupňa. V tomto smere je rozhodnutie nepreskúmateľné. Dovolateľ uviedol, že vôľa strán v dohode o urovnaní, smerovala k tomu,

že pohľadávka žalobcu sa stane splatnou v momente ako bude vydané prvé územné rozhodnutie, stavebné alebo vodoprávne povolenie, ktoré bude vydané od podpisu dohody o urovnaní a bude sa týkať lokality K.. Táto skutočnosť vyplýva jednak z výpovedí V. K., M. M., z obsahu listinných dôkazov, najmä dohody o urovnaní z 20. júna 2003, z jej dodatku č. 1 z 7. marca 2005, zo Zmluvy o postúpení pohľadávky z 31. januára 2005, z oznámenia o postúpení pohľadávky z 10. apríla 2006, a zároveň aj zo správania žalovaného a spoločnosti H. pred podaním žaloby, pričom s týmito skutočnosťami sa odvolací súd nevysporiadal. Dovolateľ uviedol, že v dodatku zo 7. marca 2005 k dohode o urovnaní, ktorý uzavreli spoločnosť H. so žalovaným sa nekonštatuje, že by došlo k vzniku splatnosti pohľadávky, a že by bol žalovaný v omeškaní s jej plnením. Dňa 31. januára 2005 uzavrela spoločnosť H. so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávky, v ktorej je uvádzaná splatnosť pohľadávky na 7.500.000,-- Sk vo forme odkladacej podmienky, nepovažovali odkladaciu podmienku pre vznik splatnosti pohľadávky za splnenú. Dňa 12. apríla 2006 spoločnosť H. doručila žalovanému Oznámenie o postúpení pohľadávky, z obsahu ktorého je jednoznačné, že nepokladala pohľadávku za splatnú. Dovolateľ poukázal na to, že hoci k uzavretiu Zmluvy o postúpení pohľadávky došlo ešte dňa 31. januára 2005, spoločnosť H. oznámila žalovanému postúpenie pohľadávky o viac ako rok neskôr.

Dovolateľ ďalej uviedol, že spoločnosť H. ako vlastník dotknutých pozemkov a tiež vlastník trafostanice, ktorá bola súčasťou stavby elektrického vedenia v zmysle územného rozhodnutia právoplatného 15. septembra 2004, jednoznačne musel mať vedomosť o vydanom územnom rozhodnutí a stavebnom povolení aj z toho dôvodu, že rekonštrukcia a výstavba nového elektrického vedenia sa vykonávala pre potreby spoločnosti I., a. s., personálne prepojenej so žalobcom a spoločnosťou H.. Odvolací súd na uvedené skutočnosti neprihliadol a nijako sa s nimi nevysporiadal, neaplikoval ust. § 3 Občianskeho zákonníka a nezaoberal sa otázkou, či konanie žalobcu nie je v rozpore s dobrými mravmi.

Dovolateľ poukázal na rozpornosť a zjavnú nelogickosť odôvodnia napadnutého rozhodnutia na strane 5 v poslednom odseku. Odvolací súd vznik povinnosti žalovaného zaplatiť sumu 7.500.000,-- Sk odvodzuje od obsahu Územného plánu zóny pre lokalitu K. schváleného 13. septembra 2006 a sám konštatuje, že pri vydaní územného rozhodnutia právoplatného 15. septembra 2004, mala stavba elektrického vedenia slúžiť na účely zásobovania elektrickou energiou len pre lokalitu S.. Odvolací potvrdzuje právny názor súdu

prvého stupňa, rozhodol však opačne a v rozpore s uvedeným, keď tvrdí, že lehota na zaplatenie sumy 7.500.000,-- Sk sa počíta od územného rozhodnutia z roku 2004. Pokiaľ odvolací súd uvádza, že až schválený územný plán zóny z 13. septembra 2006 umožnil rozšírenie využívania stavby elektrického vedenia i pre lokalitu K., nemôže zároveň tvrdiť, že táto skutočnosť spôsobila splnenie odkladacej podmienky späťne k 16. októbra 2004.

Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. uviedol, že odvolací súd sa nijako nevysporiadal s vyššie uvedenými argumentmi, bez akýchkoľvek výhrad sa stotožnil s názorom žalobcu a obmedzil sa na konštatovanie, že názor odvolacieho súdu je zhodný s názorom žalobcu, že jeho právo na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty mu vzniklo 16. októbra 2004, a to vo výške, ako si ju uplatnil žalobou. Právny a skutkový záver odvolací súd nijako neodôvodnil, neoprel ho o vykonané dôkazy, naopak rozhodol v rozpore s výsledkami dokazovania. Odvolací súd neuviedol, či skutočnosti tvrdené žalovaným považuje za preukázané alebo nie, v právnom hodnotení veci neuviedol k argumentom žalovaného žiadnu právnu protiargumentáciu, ani nijako neodôvodnil, prečo v danom prípade, nie je možné tieto argumenty aplikovať, z odôvodnenia rozsudku nie je ani možné vidieť, akými úvahami sa súd riadil, neuviedol tiež, ako vec právne posúdil, aký právny prepis a aké jeho ustanovenia na daný prípad aplikoval, a ako vyplýva aj zo vyššie uvedených skutočností, odôvodnenie je navyše rozporné a nelogické. Uviedol, že z dôvodu absolútneho nedostatku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a úplnej absencie právnej argumentácie v rozhodnutí odvolacieho súdu dovolateľ má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a takýmto postupom dochádza zároveň k porušeniu základného práva žalovaného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a tiež práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Dovolateľ poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Uviedol, že v dôsledku absolútneho nedostatku odôvodnenia svojho rozhodnutia odňal žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., a zároveň porušil právo žalovaného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Dovolateľ zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O. s. p. až do právoplatného rozhodnutia o dovolaní. Poukázal

na § 61 Exekučného poriadku, § 4 ods. 1, § 10 ods. 8, § 12 ods. 3, § 13 ods. 2 Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (ďalej len „Zákon č. 583/2004 Z. z.“). V zmysle § 14 ods. 2 Zákona č. 583/2004 Z. z. zmenu rozpočtu za účelom uhradenia nároku žalobcu uplatnenom v tomto konaní, nemožno podradiť pod ani jeden z prípadov uvedených v tomto ustanovení, pretože by žalovaný v prípade zmeny rozpočtu postupoval v rozpore so zákonom.

Podaním z 9. augusta 2010 dovolateľ doplnil dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom uviedol, že napadnuté rozhodnutie je nezákonné a svojvoľné, nakoľko nerešpektuje kogentné ustanovenia zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zároveň je arbitrárne v dôsledku nedostatku odôvodnenia. Poukázal na Zákon č. 583/2004 Z. z., v zmysle ktorého nie je žalovaný oprávnený vyplatiť žalobcovi náhradu trov konania, nakoľko s predmetným výdavkom nepočíta schválený rozpočet mestskej časti na tento rozpočtový rok. Ďalej uviedol, že odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového konania v plnom rozsahu napriek tomu, že nárok žalobcu bol súdom z časti zamietnutý. Zamietnutý bol nárok žalobcu na úroky z omeškania z uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 9,5% ročne od 16. 10. 2006 do zaplatenia, čo k dnešnému dňu predstavuje 65.000,-- Eur, teda viac ako ¼ z celkovo uplatneného nároku, preto sa v tejto časti zjavne nejedná len o nepatrný úspech žalobcu.

Žalovaný dovolaním napadol aj uznesenie z 8. júla 2010, č. k.: 1 Cob 283/2009-211, ktorým odvolací súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania na účet právneho zástupcu v sume 13.895,28 Eur.

Vedľajší účastník podaním z 9. augusta 2010 pristúpil k dovolaniu žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu a požiadal, aby sa s ním i v dovolacom konaní naďalej konalo ako s vedľajším účastníkom, nakoľko v zmysle § 243c O. s. p., nevylučuje možnosť vedľajšieho účastníka vystupovať v dovolacom konaní. Vedľajší účastník poukázal na vadu konania a nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorým sa mu odňala možnosť konať pred súdom, nakoľko odvolací súd nekonal s vedľajším účastníkom v zmysle O. s. p. Odvolací súd na pojednávaní 17. júna 2010 ani 8. júla 2010 neuviedol do zápisnice prítomnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, neumožnil mu vyjadriť sa k veci samostatne v mene vedľajšieho účastníka, nevyzval ho na prípadné doplnenie dokazovania. Nedoručil právnomu

zástupcovi vedľajšieho účastníka rovnopis rozsudku, v rozpore s týmto bola na rozsudku vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia. Uviedol, že sa v ostanom v plnom rozsahu pridržiuje dôvodov uvedených v dovolaní žalovaného.

Žalobca sa vo vzťahu k veci samej k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote stanovenej v ust. § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 115/03 súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale

aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať limity zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné otázky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach (Garcia Ruiz c/a Španielsko z 21. januára 1999, Van der Hurk c/a Holandsko z 19. apríla 1994). Rozsah povinností súdu uviesť v rozhodnutí presvedčivé a dostatočné dôvody, sa mení podľa povahy rozhodnutia a posúdenia konkrétnej veci. Ak ide však o taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Higgs c/a Francúzsko z 19. februára 1998).

V predmetnej veci si žalobca žalobou uplatnil právo na zaplatenie zmluvnej pokuty ako sankcie za porušenie zmluvných povinností z dohody o urovnaní. V napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu absentuje právne posúdenie veci. Odvolací súd neuviedol pod aký právny predpis podriadil žalobcom uplatnené právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu vo svojom základe upravuje Občiansky zákonník v § 544 a § 545 s doplňujúcou úpravou v Obchodnom zákonníku § 300 až § 302. Odvolací súd právo žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty priznal bez toho, aby uviedol, čo považoval, aké konkrétne konanie žalovaného považoval za porušenie zmluvnej povinnosti, pre ktorú bola dojednaná zmluvná pokuta, akým spôsobom bola porušená zmluvná povinnosť, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti, a ako dospel k výške priznanej zmluvnej pokuty. Neuviedol, kedy nastala splatnosť sumy 7.500.000,-- Sk, a v akom období bol žalovaný v omeškaní so zaplatením tejto sumy. Nezaoberal sa spornou otázkou a namietanou otázkou platnosti resp. neplatnosti čl. II bodu 1, 2 dohody o urovnaní z 20. júna 2003, neodôvodnil, prečo je nesprávny výklad vôle konajúcich osôb súdom prvého stupňa. S prihliadnutím na presné znenie čl. II bodu 1 dohody o urovnaní (jeden mesiac od vydania akéhokoľvek prvého územného rozhodnutia, stavebného povolenia alebo vodoprávneho povolenia, ktoré bude vydané od podpisu tejto dohody, a ktoré sa bude týkať pozemku, ktorý sa nachádza v lokalite K. v Z., pričom hranice lokality K. sú farebne vyznačené v Urbanistickej štúdii v Mestskej časti priloženej v Prílohe 1 ako neoddeliteľnej súčasťou tejto dohody). V tejto pre rozhodnutie

podstatnej časti je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné. Odvolací súd rovnako nedal odpoveď na zásadné otázky účastníkov konania, v rozhodnutí len konštatoval, že sa zhoduje s názorom odvolateľa, že jeho právo na zaplatenie zmluvnej pokuty mu vzniklo 16. októbra 2004. Neuviedol akými úvahami dospel k tomuto záveru a z akých dôkazov vychádzal.

Odvolací súd pri rozhodovaní v odvolacom konaní vychádzal zo skutkového stavu tak, ako bol zistený pred súdom prvého stupňa, rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil. Odvolací súd nevykonal ďalšie dokazovanie, ktoré by preukázalo nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, nevyhodnotil dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa a neuviedol ani, akými úvahami dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť. V napadnutom rozhodnutí absentuje právne posúdenie veci ako podstatná náležitosť každého rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

Dovolací súd sa stotožnil s názorom dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa náležitosti predpokladané ust. § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov správal a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných právnych ustanovení, ktoré použil, pričom dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Vzhľadom na to, že odvolací súd nepostupoval v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, Ústavy SR a Dohovoru, došlo k porušeniu základného práva účastníkov na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, článku 46 ods. 1 Ústavy v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p., a tým k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa ust. § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p., pretože v konaní došlo k vade, uvedenej v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. – žalovanému ako účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a zároveň aj k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa ust. § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p. – konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolací súd zistil, že došlo k porušeniu práva vedľajšieho účastníka v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., tým že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred

súdom, keď nekonal s vedľajším účastníkom v rozsahu jeho procesných práv upravených v O. s. p.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle ust. § 243b ods. 2 a ods. 3 O. s. p. v napadnutej časti rozsudok odvolacieho súdu a uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo žalovanému uložené, aby zaplatil žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 13.895,28 Eur zrušil a vec vrátil tomuto súdu v zrušenej časti na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách dovolacieho konania v zmysle § 243d ods. 1 O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. decembra 2010

**JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková